

CREEM SINERGIES, FEM JOVENTUT

Finançat amb el suport del programa Erasmus+ de la Unió Europea. La Comissió Europea no es fa responsable dels continguts i opinions contingudes en la present publicació.

Financiado con el apoyo del programa Erasmus+ de la Unión Europea. La Comisión Europea no se hace responsable de los contenidos y opiniones contenidas en la presente publicación.

Xarxa de Consells Locals de Joventut
Pl. Cardona, 1-2 08006 Barcelona 93 368 30 80
C/Llanterna 26 46001 València 963 512 655
Web: xclj.org
Twitter: @xclj

Edició: Fundació Triangle Jove
Redacció: Maria Fuset Llin, Oriol Rius Ayra, Eduard Pérez Terrón.
Direcció i revisió: Eduard Pérez.
Disseny: www.noefanlo.com
Primera publicació 2016

El futur és el nostre present i estem ací per transformar-lo!

1 Presentació de la Xarxa de Consells Locals de Joventut i de l'Aplec de Consells Locals de Joventut

- > La Xarxa de Consells Locals de Joventut
- > L'Aplec de Consells Locals de Joventut

2 XI Aplec de Consells Locals de Joventut

3 Blocs i propostes

- > Participació
- > Oci i cultura
- > Emancipació
- > Educació

4 Conclusions de l'XI Aplec de Consells Locals de Joventut

1 PRESENTACIÓ DE LA XARXA DE CONSELLS LOCALS DE JOVENTUT I DE L'APLEC DE CONSELLS

La Xarxa de Consells Locals de Joventut

Els Consells Locals de Joventut (CLJ) són plataformes formades per associacions juvenils d'un barri, municipi o comarca que pretenen ser un punt de trobada, de coordinació, de cooperació i d'intercanvi, així com permetre la creació de projectes conjunts.

Un CLJ és un òrgan independent de l'administració, de base voluntària i que funciona com una estructura democràtica de representació i participació juvenil que incorpora diferents models associatius juvenils (associacions, entitats, grups de joves, etc.) i les inquietuds de la gent jove, ja que les seves veus es poden canalitzar fàcilment a través de les associacions juvenils.

D'aquesta manera, el consell local és un representant vàlid per a dialogar amb el govern en tots aquells temes que afecten la joventut, que compta o pretén comptar amb el suport social i polític, per fer arribar a l'administració i a la societat les demandes i opinions de les associacions juvenils i de la gent jove.

La Xarxa de Consells Locals de Joventut (XCLJ) és l'espai on els CLJ del País Valencià, les Illes Balears i Catalunya comparteixen experiències, coneixements i duen a terme accions conjuntes. Des de la xarxa es proposen eines que ajuden els CLJ al seu funcionament i a la realització de les seues activitats. La xarxa és, a més, un òrgan de coordinació des del qual formular posicionaments, opinions i demandes a la societat o al govern local.

L'Aplec de Consells

La Fundació Triangle Jove (FTJ) és l'espai en on es coordinen els Consells de Catalunya, País Valencià i Illes Balears. Des de la fundació, es va impulsar la creació de la Xarxa de Consells Locals de Joventut, que organitza cada any un Aplec destinat als Consells Locals de Joventut i plataformes locals de participació juvenil que són part del Consell de Joventut de les Illes Balears (CJIB), el Consell Nacional de Joventut de Catalunya (CNJC) i el Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana (CJCV).

La manca de finançament, va provocar que l'Aplec deixara d'organitzar-se l'any 2009. No obstant això, i gràcies a un projecte europeu inclòs en el programa Erasmus+, s'ha pogut recuperar i tot apunta que s'estabilitzarà de cara al futur.

L'Aplec, és per tant, un espai on reflexionar i debatre al voltant de qüestions clau per al bon desenvolupament dels consells locals del nostre marc territorial, tenint en consideració les diverses situacions i realitats existents. A més, l'Aplec funciona com un espai de trobada entre consells i plataformes juvenils, on compartir idees i projectes, eines de treball i sobre tot, experiències. Una oportunitat per connectar a les persones compromeses amb els consells locals dels tres territoris.

Amb aquest projecte, la Fundació Triangle Jove assumeix un compromís en la promoció i l'enfortiment dels Consells Locals de Joventut, figura essencial per a la participació dels i les joves, i que mostra la bona salut democràtica que el jovent organitzat practica.

2 L'XI APLEC DE CONSELLS LOCALS DE JOVENTUT

L'any 2016 Amposta s'ha convertit en el punt de trobada d'una setantena de joves que comparteixen el projecte de la Xarxa de Consells Locals de Joventut. La xarxa ha entès el canvi polític en les darreres eleccions municipals de 2015 com una oportunitat per a pensar de nou el model de relació que hi ha d'haver entre els CLJ i govern local. Per això, aquesta trobada ha tingut com a eix principal generar propostes i reivindicacions compartides, dividides en quatre eixos temàtics que són participació, oci i cultura, emancipació i educació.

El diàleg estructurat és un programa europeu que té per objectiu posar en contacte joventut associada amb representants polítics. A través d'aquest mètode s'ha arribat a una sèrie de conclusions que volen esdevenir aquest nou marc de relacions. Les activitats de l'Aplec han inclòs també una sèrie de debats, involucrant no només el jovent organitzat, sinó també les regidories de joventut i les Direccions Generals de Joventut dels governs valencià, balear i català.

L'objectiu final ha estat recollir aquestes conclusions per tal d'aclarir quina és la responsabilitat en matèria de joventut dels ajuntaments i dels consells locals, així com proposar nous canals de comunicació i treball, per millorar la situació de la joventut. Per aquest motiu, el resultat ha estat un document de propostes que pot ajudar tant el moviment organitzat juvenil local com l'administració a encarar conflictes nascuts de les necessitats intrínseques del col·lectiu jove com poden ser l'educació, el treball, la cultura o el voluntariat.

3 BLOCS I PROPOSTES

Aquest document parteix de l'organització de l'XI Aplec, que s'ha separat en quatre apartats al voltant dels quals s'han generat els debats i que han esdevingut en propostes aterrades, innovadores i de consens entre CLJ i ajuntaments.

Des de la XCLJ reivindicuem la inclusió dels CLJ, entitats i organitzacions juvenils en tots els espais de participació política que es formen amb l'objectiu de treballar, entre tots els agents socials, cívics i polítics, tot allò que afecta els municipis. D'aquesta manera, es garanteix un seguiment i avaluació plural i ric que permetrà uns resultats més satisfactoris apoderant així la gent jove.

PARTICIPACIÓ

Aquest primer bloc es diferencia de la resta perquè ha comptat amb la presència de la sra. Marta Vilalta (Directora General de Joventut de la Generalitat de Catalunya), el sr. Joan Ferrà (Director de l'Institut Balear de la Joventut del Govern de les Illes Balears) i el sr. Alberto Ibáñez (Director General de l'Institut Valencià de la Joventut). La sessió ha consistit en un debat entre els responsables de joventut dels tres territoris, els i les joves dels CLJ i les regidories de joventut de les seves poblacions.

A continuació us presentem les conclusions extretes de la sessió, en forma de reflexions i bones pràctiques. Cal tenir en compte que donada la situació del CJIB, que va ser eliminat oficialment pel govern anterior, la figura del CLJ pràcticament no existeix a les Illes Balears, la qual cosa ha fet impossible un seguiment polític i tècnic d'aquests projectes. A més, moltes de les poblacions on apareixien grups impulsors són molt petites i els i les joves o bé marxaven a estudiar fora o bé no hi havia un relleu consolidat que permetés mantenir el projecte.

La participació Juvenil a Catalunya

Els CLJ són peça clau en la transmissió de la importància de participar i implicar-se. L'administració s'ha de comprometre en deixar entrar la veu dels i les joves en el disseny de les polítiques de joventut. Això passa primer per una actualització de l'administració i, segon, per canviar el paradigma actual de relació entre les dues parts. Això és: adaptar les estructures a les noves maneres de participar que creen els i les joves. A través del Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2010-2020 es dissenyen plans estratègics molt més fidels a la realitat de la joventut.

La participació juvenil a les Illes Balears

La participació és un procés i, cal que hi hagi una educació en la participació. El o la jove ha de ser conscient que pot canviar les coses a través de la participació. Allò important és saber articular aquesta necessitat d'intervenir i participar per tal que esdevingui quelcom útil i que no frustri els i les joves.

La participació juvenil al País Valencià

A causa del desconeixement de les institucions de les necessitats i les diverses maneres de participar dels moviments juvenils, s'ha acabat creant una participació al marge de l'administració. Cal aconseguir retornar una dimensió política a la participació juvenil: concebant el municipalisme, sinònim de proximitat, com a l'eina estratègica de dinamització dels i les joves; millorant la comunicació de l'administració amb el col·lectiu jove; compartint el concepte de corresponsabilitat i demostrant que s'ha assolit una permeabilitat vers les noves maneres de participar, molt més fluctuants i intermitents que abans.

QÜESTIÓ

CATALUNYA

ILLES BALEARS

PAÍS VALENCIÀ

Incentiu de la participació juvenil tant en els municipis com en el govern central.

Plans locals de Joventut com la manera d'incloure la veu del jove en la gestió municipal.

La participació és diferent per a cada jove i l'ajuntament ha de saber cercar la millor fórmula per tal de respondre a aquesta diversitat.

Al País Valencià cal treballar per a vincular també la cultura i l'esport amb el moviment juvenil. A banda, cal fomentar l'oci alternatiu.

Promoure la participació de la infància.

Es treballa i s'aplica a partir del pacte per a la infància, que és transversal a totes les àrees de govern.

A les Illes Balears no és possible, ja que l'Institut Balear de la Joventut no té competència sobre infància.

Subvencionar experiències de participació infantil com el cas de Borriana.

Fomentar la inclusió de la participació de CLJ i altres entitats en l'àmbit de l'educació formal (escoles i instituts).

A través del CNJC es vehicula la incidència en la redacció de la llei d'educació i s'hi inclouen activitats extracurriculars.

Encara es troben moltes dificultats a l'hora d'intervenir en la vida dels centres educatius des de plataformes educatives.

Cal trobar l'encaix de les propostes sortides de les taules de treball sobre educació. En aquestes taules hi participen conselleries i direccions generals i treballen sobre el Currículum educatiu.

OCI I CULTURA

La cultura reflecteix la forma de vida i els posicionaments d'una societat. Per això, com més visibilitat li donem tant a projectes com reivindicacions, denúncies o propostes d'un municipi, més inclusives, plurals i democràtiques seran les significacions dels actes socials de la comunitat.

Cal fomentar i potenciar una bona escolta dels i les joves des de l'administració local. L'ajuntament té, a més, la responsabilitat de garantir tant l'accés del jovent a la cultura, com canals realment funcionals que permetin plantejar propostes i dur-les a terme.

Propostes:

- Crear una Taula de Cultura Jove com un espai participatiu, involucrant diversos agents (entre els quals n'hi hagi de juvenils) i múltiples models culturals.
- Editar una guia municipal amb la informació necessària per a muntar activitats. Així s'evita que el o la jove hagi de desxifrar els reglaments jurídics que poden suposar una barrera.
- Recollir en una guia els recursos, materials, personal tècnic i espais disponibles que s'ofereixen des de l'Ajuntament per a muntar activitats (concerts, tallers o xerrades).
- Facilitar el muntatge d'activitats per part de col·lectius i associacions juvenils i visibilitzar-les.

Bones pràctiques:

Entitat	Consell de la Joventut de València
Nom del projecte	<i>Circuit de Música en valencià</i>
Breu descripció	<p>Circuit de Música en valencià és un projecte que pretén ser un referent cultural i musical de la Ciutat de València. Aquesta activitat intenta ajudar els grups musicals que volen actuar i no troben els canals oportuns perquè són molt limitats o bé ja estan ocupats. A més, vol contribuir a promoure la llengua i la cultura.</p> <p>Es presenta en forma de concurs, en el qual podran inscriure's grups que facen música en valencià. Comptarà amb dues fases, la primera de preselecció i la segona que serà d'actuacions en directe dels tres grups finalistes. Hi haurà un grup guanyador que s'emportarà un premi.</p> <p>Es farà una campanya de difusió per les xarxes socials per fomentar la participació dels grups, així com l'assistència del públic en general. Més informació a valenciajove.com</p>
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> > Fomentar i difondre la llengua i cultura valenciana. Protegir, conservar i promocionar els trets col·lectius característics del patrimoni cultural valencià i la identitat col·lectiva entre la joventut. > Contribuir a la creació de condicions perquè cada persona pugui desenvolupar les seues capacitats creatives i innovadores. > Incentivar l'organització d'activitats culturals dirigides a la joventut. > Donar suport als grups de música valencians i en valencià. Incentivar aquelles actituds i comportaments que desenvolupen l'emprenedoria i la creativitat. > Augmentar les ajudes a la joventut amb projectes personals i professionals innovadors mitjançant el suport i foment de la cultura de la innovació.

Bones pràctiques:

Entitat **Consell de la Joventut de Badalona**

Nom del projecte **Comissió de Festes de Badalona**

Breu descripció

La Comissió de Festes de Badalona vol implicar les associacions de la ciutat tenint en compte tota la seva heterogeneïtat i poder organitzar unes festes populars on tothom es senti partícip i a la vegada es treballi conjuntament amb el Govern local per a implicar el màxim d'actors possibles.

Objectius

- > Apoderar les entitats i el jovent de la ciutat per a coorganitzar les Festes de Maig i la Festa Major d'agost.
- > Promoure el diàleg entre entitats i el govern local.

EMANCIPACIÓ

Cal tenir en compte que l'emancipació del jovent és un dret llargament reivindicat des dels CLJ. S'entén per emancipació totes aquelles polítiques relacionades amb l'habitatge, la salut, l'educació o bé la mobilitat; considerant que sense aquestes, les persones joves no podran desenvolupar-se plenament, i de retruc, sense poder cobrir aquestes necessitats, difícilment esdevindran persones amb esperit crític i participatiu.

Les dificultats d'accés al món laboral, a un habitatge digne, a una mobilitat assequible i inclusiva provoquen que el col·lectiu jove es trobe entre els més perjudicats. És per això que cal que tots els governs, també els locals, posin sobre la taula recursos i propostes que facilitin l'emancipació juvenil.

Des de l'esclat de la crisi, el risc d'exclusió que els i les joves pateixen per defecte, s'ha agreujat, fins al punt que el 40% d'aturats són de llarga duració i el 32% de persones joves estan per sota del llindar de la pobresa. Per això, es necessiten mesures que donen resposta a la situació actual.

Propostes:

- Realitzar campanyes per a garantir unes bones condicions laborals que distribueixin informació sobre drets laborals.
- Facilitar la contractació juvenil amb bonificacions en les taxes locals per contractar gent jove.
- Assessorament i seguiment personalitzat en la recerca de treball. A banda, fomentar el cooperativisme i vetllar perquè el o la jove tingui menys problemes amb ser autònom. Dur a terme tallers de bones pràctiques en el mercat laboral.

- Desplegar correctament la Garantia Juvenil, que implica: recuperar oficines joves, dotar-les de pressupost suficient (sempre és possible aprofitar la xarxa ja existent al territori) i distribuir-les de manera que tothom hi pugui accedir independentment del seu lloc de residència.
- Crear una borsa d'habitatge municipal, on l'Ajuntament actuarà com aval del/la jove. També intervindrà entre llogaters per a poder reduir el preu de lloguer. A banda, proposem: ajudes a la rehabilitació i el lloguer, oferir assessorament i integrar nous models d'habitatge (*) com són:
 - > masoveria urbana
 - > cessió d'ús
 - > dret de superfície
 - > copropietat
 - > cohabitatge
 - > autoconstrucció
 - > micromencentage
- Per tal de fomentar el creixement personal, l'administració pot: fomentar programes d'educació emocional, fer campanyes de visibilització del talent jove o, juntament amb els CLJ, campanyes de foment de l'associacionisme.

(*) Propostes a partir de la guia "Models alternatius d'accés i tinença d'habitatge", editada per Celobert i el CNJC.

Bones pràctiques:

Entitat	Consell de la Joventut d'Alacant
Nom del projecte	Anàlisi sociolaboral de la Joventut d'Alacant
Breu descripció	<p>Es tracta d'un projecte, emmarcat dins del Pla d'Ocupació Juvenil de la ciutat d'Alacant. Consisteix en la realització d'una anàlisi sobre la situació socioeconòmica i laboral de les persones joves de la ciutat.</p> <p>Aquesta anàlisi s'ha traduït en un informe amb dades sobre la situació dels i les joves a l'hora de trobar feina, nivell de renda, estudis, i altres factors sobre els quals actuar des de l'administració.</p> <p>Un punt important del resultat és que les dades estan desagregades per barris, i això permetrà a l'administració local distribuir els esforços en funció de les necessitats concretes de cada lloc de la ciutat.</p> <p>El projecte ha sigut desenvolupat pel Consell de la Joventut d'Alacant, fruit d'un conveni de col·laboració amb la Regidoria d'Ocupació i la Regidoria de Joventut, emmarcat dins del Pla d'Ocupació Juvenil d'Alacant.</p>
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> > Analitzar i detallar la situació d'ocupació dels i les joves d'Alacant per a focalitzar futures accions de foment de l'ocupació juvenil. > Sensibilitzar sobre la situació sociolaboral de la població jove alacantina.

Bones pràctiques:

Entitat **Consell de Joves de Terrassa**

Nom del projecte **Bicijove**

Breu descripció És una col·laboració del Consell Local del Joves de Terrassa (CJT) i el Bicicleta Club de Catalunya (BACC).

Els joves que tenen entre 16 i 29 anys poden apuntar-se a aquest servei que, a canvi d'una fiança que és retornada al final del període, permet l'ús d'una bicicleta.

L'usuari rep una bicicleta urbana, amb els elements obligatoris (llums de davant, darrere, reflectant de darrere i timbre), accessoris de seguretat (cadenat "U" rígida i cable de seguretat per rodes i seient) i comoditat (portaequipatges) i carnet de soci del BACC, que inclou una assegurança de responsabilitat civil.

Objectius

- > Promoure l'ús de la bicicleta com a mitjà de transport sostenible, entre els joves de 16 i 29 anys.
- > Motivar el canvi d'hàbits de mobilitat, prestigiar aquest vehicle, educar sobre el seu ús en matèria de seguretat, sostenibilitat, estalvi econòmic, energètic i benefici per a la salut.

EDUCACIÓ

Els CLJ han demostrat ser elements bàsics en la promoció i el treball de l'associacionisme educatiu (que inclou caus, escoltes, esplais i casals de joves o cases de joventut). Han estat sempre altaveus de les iniciatives i les reivindicacions educatives locals. A banda, també han servit com a trampolí a l'hora de promocionar l'educació no formal de base voluntària.

Cal que des de l'ajuntament es potenciï l'Aprenentatge Servei (*) (APS) tant dins l'escola com fora, així com treballar perquè les entitats juvenils locals trobin un espai també dins dels instituts.

Propostes:

- Fomentar l'associacionisme educatiu juvenil cedint espais o facilitant l'accés a l'espai públic.
- Reconèixer la vàlua de l'associacionisme educatiu en el creixement personal.
- Reconeixement de l'associacionisme en el CV laboral. Una proposta és que la trajectòria associativa puntuï en les borses de treball locals. Alhora, en els assessoraments laborals cal promoure la inclusió del currículum associatiu en el laboral.

(*) "L'aprenentatge servei és una proposta educativa que combina processos d'aprenentatge i de servei a la comunitat en un sol projecte ben articulats en el qual els participants es formen tot treballant sobre necessitats reals de l'entorn amb l'objectiu de millorar-lo". Definició del Centre Promotor

- Fomentar la relació entre l'oferta formativa i l'oferta laboral.
- Fomentar la formació professional dual.
- Demanar a l'administració l'ampliació de l'oferta de formació i promoció econòmica.
- Per a provocar un encontre entre l'associacionisme educatiu i l'educació formal es poden crear trobades entre escoles i entitats amb l'objectiu de crear una xarxa educativa. També, com ja s'ha dit abans, fomentar l'APS entre centres educatius i associacions i impulsar la formació del professorat en estratègies i mètode de l'educació no formal.
- Cal incloure la interculturalitat i perspectiva de gènere en l'educació. Així, cal fer formacions i jornades per a associacions juvenils. Alhora també cal fomentar campanyes de sensibilització amb associacions educatives locals i/o representants d'estudiants. Caldria complementar-ho amb formacions tant als professionals de l'educació formal com els de joventut.

Bones pràctiques:

Entitat

Consell de la Joventut d'Ontinyent

Nom del projecte

Activa't

Breu descripció

Es tracta d'un projecte socioeducatiu, dirigit a joves de 12 a 16 anys, que es realitza durant el mes de juliol de cada any des de 2014. És un programa pensat per a moure's per la ciutat d'Ontinyent i conèixer el teixit associatiu amb què compta. Per aquest motiu, es divideix en 5 blocs temàtics (activa't: creant, amb l'esport, la natura, participant i la cultura) per tal de fer participar el jovent d'activitats socials, mediambientals, culturals, creatives, històriques i esportives, mitjançant tallers, grans jocs d'orientació, esports, dinàmiques de resolució de conflictes...

Una de les característiques del projecte és que tots els dies es realitza una assemblea entre els i les joves on proposen activitats en base a les seues inquietuds, tracten problemàtiques sorgides i s'organitzen per a realitzar activitats.

Les entitats membre del CLJO plantegen el projecte, el planifiquen i l'executen. No obstant això, compta amb el suport de l'Ajuntament d'Ontinyent i l'Institut Valencià de la Joventut de la Generalitat Valenciana.

Tota la informació a: joventutontinyent.com/activat

Objectius

- > Transmetre el contingut de les sessions, a través de les dinàmiques pròpies de l'educació no formal dins del marc del centre educatiu.
- > Dotar d'eines de representació als i les estudiants perquè puguin desenvolupar la seva tasca de representació amb la màxima informació i recursos.
- > Dotar d'eines de participació al professorat perquè la promogui entre l'alumnat del seu centre, mitjançant l'intercanvi de les seues experiències, així com les que ha desenvolupat el CJB en els centres.
- > Obrir la possibilitat d'articular iniciatives de participació dels alumnes a l'institut,
- > Fomentar el treball en xarxa de l'alumnat dels centres d'educació secundària de Barcelona.

Bones pràctiques:

Entitat	Consell de la Joventut de Barcelona
---------	-------------------------------------

Nom del projecte *Visc, convisc... Participo!*

Breu descripció

Un projecte d'acció educativa que, a partir de dinàmiques pròpies de l'educació no formal, promou la participació com a eina d'aprenentatge personal i col·lectiu i com a mecanisme amb capacitat d'incidència i transformació de l'entorn. A més a més també s'expliquen les diferents vies de participació de l'alumnat dins dels centres educatius així com les vies de participació fora del centre, posant especial èmfasi en el teixit associatiu juvenil del respectiu territori.

Objectius

- > Transmetre el contingut de les sessions, a través de les dinàmiques pròpies de l'educació no formal dins del marc del centre educatiu.
- > Dotar d'eines de representació als i les estudiants perquè puguin desenvolupar la seva tasca de representació amb la màxima informació i recursos.
- > Dotar d'eines de participació al professorat perquè la promogui entre l'alumnat del seu centre, mitjançant l'intercanvi de les seves experiències, així com les que ha desenvolupat el CJB en els centres.
- > Obrir la possibilitat d'articular iniciatives de participació dels alumnes a l'institut,
- > Fomentar el treball en xarxa de l'alumnat dels centres d'educació secundària de Barcelona.

4 CONCLUSIONS

- > Recuperar l'aplec de CLJ ha permès teixir una xarxa associativa més forta on compartir projectes i treballar-hi conjuntament per així fomentar la vertebració del moviment juvenil als tres territoris.
- > Aquesta trobada, on s'ha comptat amb regidories de joventut i les Direccions Generals de Joventut dels tres territoris, ha possibilitat debatre i plantejar propostes que milloren la vida del jovent.
- > Les propostes generades en base als blocs han donat l'oportunitat de transmetre les necessitats dels CLJ al governs locals per, no sols denunciar l'actual situació, sinó plantejar alternatives que, amb un treball conjunt, afavorisquen el benestar del i la jove de la localitat.
- > Instar a les Direccions Generals de Joventut, entitats municipalistes, diputacions i regidories de joventut a treballar la participació activa de la gent jove i promoure el model de Consells Locals de Joventut com a model heterogeni i representatiu del jovent organitzat dels municipis.

